De "Coldrush" van maart 1969

Alle trekwaarnemingen werden in de A.W.duinen gedaan.

Nadat de vorstgrens al enige tijd over het zuiden van ons land lag,trok deze op woensdag 12 maart in noordelijke richting terug.Het sneeuwde de gehele dag en er viel ong. 5 cm.sneeuw.
Donderdag 13 maart, koud weer en stromende regen tot 14.30 u. De wind was aanvankelijk uit oostelijke richting, maar draaide naar Zuid en zuidwest. Tussen 14.30 u.en 16.00 u.was het droog, geheel bewolkt en iets mistig; de windkracht 3-4 tussen z.en z.w. en de temperatuur ong. 8° C.boven nul.Ik nam toen een vreemde trek waar, namelijk in alle windrichtingen. De vogels vlogen in tegengestelde richting door elkaar en moesten vaak uitwijken om niet tegen elkaar te vliegen.Zij waren echt dekluts kwijt en lieten zich dikwijls verleiden om met een andere groep mee te vliegen om dan na enige tijd weer hun oude koers aan te nemen. Ik telde toen 816 Goudplevieren in 38 groepjes richting N.-N.O., totaal 100 Goudplevieren richting Oost, 120 Goudplevieren richting Zuid en 150 Goudplevieren richting West. 15 Grutto's in 4 groepjes naar N.O. en 5 Grutto's naar Z. In totaal ong.250 Tureluurs in kleine groepjesnaar N.en O.,3xl Bonte Strandloper naar N.en Z.O.,19 Witte Kwikstaarten in 5 groepjes naar N. en 5 Witte Kwikstaarten naar Z.O. Totaal ong. 1000 Kieviten naar N.tot O. en ong.200 Kieviten naar W. tot Z.O. Ong.200 Zilver-Storm- en Kokmeeuwen in gemengde groepjes naar N., ong. 700 Vinken in troepjes van 40-60 eks.naar N.O., enige malen 1 of 2 Rietgorzen naar N. en 15 Kulpen in 3 groepjes naar N.W.
Vrijdag 14 maart, de gehele dag trek van troepjes Goudplevieren en Kieviten in noordelijke richting.
Zaterdag 15 maart, de vorstgrens zakt weer; oostelijke wind en enige regen;ong. 2° C.boven nul. Enige honderden Kieviten vluchten weer naar het zuiden.
Zondag 16 maart, guur weer met af en toe lichte regen, temperatuur om het vriespunt en harde oostelijke wind. De gehele dag sterke trek, geteld tussen 8.00 u en 17.00 u.:totaal tienduizenden Kieviten naar Z.en W. in troepen van 20 tot 150 eks. Ook enige duizenden aanwezig in het duin, zoalslangs de kanaalbermen, op het Vogelenveld en de Sasbergen.2500-3000 Goudplevieren in troepen van 10-60 eks.naar Z.en Z.O.;enige tientallen Tureluurs, ong. 50 Grutto's (2 troepjes) en ong.30 Watersnippen in 7 troepjes naar Z. Enige Bonte Strandlopers,Rietgorzen en Oever- of Waterpiepers naar Z., duizenden Spreeuwen (in totaal minstens 3000-4000 eks.)naar Z.in troepen van 30-80 eksemplaren.
Maandag 17 maart, de vorstgrens ligt ongeveer bij Alkmaar.Er boemelen in de stromende regen nog 3 à 4000 Kievieten, ong. 150 Goudplevieren in 8 troepjes en enige honderden Spreeuwen naar Z. Overal zijn veel Vinken aanwezig en hier en daar begint een Kulp te zingen.

Dinsdag 18 maart, droog weer, harde oostenwind kr.7. Om 9.45u. komen 7 Kraanvogels laag overvliegen in zuidelijke richting, verder nog enige duizenden Kievi ten en ong. 200 Goudplevieren (in 10 troepjes) naar Z. Het merkwaardige verschijnsel deed zich voor,dat toen ik naar huis ging er overal Kieviten in de voortuintjes zaten langs de Vogelenzangseweg. De vogels gedroegen zich nogal vechtlustig (baltstijd?)maar waren overigens zeer mak en tot op enige meters te benaderen. In het Bethouder v.d.Laanpark (een strook gras omgeven door dichte struiken en hoog geboomte) bevonden zich minstens 150 Kieviten, hier werd zelfs al echt gebaltst. Dit vreemde schouwspel heeft zich enige dagen voortgezet.
Woensdag 19 maart, 's ochtends nog trek van honderden Kieviten en tientallen Goudplevieren naar zuid. Maar 's middags begon de terugtrek naar N.O.;enige honderden Kievi ten, 33 Gutto's in 3 troepjes, enige Goudplevieren en Tureluurs, totaal ong.10 Witte Kwikstaarten en enige Gras- en Oeverpiepers.
Dit was de laatste dag van deze toch wel merkwaardige "coldrush" zo ver in het voorjaar. Er zijn helaas nogal wat Kieviten omgekomen, zo vond ik in de A.W.duinen ong.50 dode sterk vermagerde Kieviten, ten dele opgevreten door Kraaien en Eksters, maar ook een aantal geslagen door Sperwers. Verder hoorde ik van veel verkeersslachtoffers over het gehele land,zodat er toch wel enige duizenden Kieviten gesneuveld zullen zijn.

H.Veder.